

Controleprotocol bij het declaratieformulier “Investerings voor systeem statiegeld op blik” voortvloeiende uit het Besluit maatregelen metalen drankverpakkingen¹

Stichting Afvalfonds Verpakkingen
Stichting Uitvoeringsorganisatie Statiegeld

Versie: 11 oktober 2023

¹ Besluit van 30 april 2021, houdende wijziging van het Besluit beheer verpakkingen 2014 in verband met het opnemen van een doelstelling voor gescheiden inzameling van metalen drankverpakkingen en het invoeren van statiegeld op metalen drankverpakkingen.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Algemeen: uitgangspunten	3
2.1	Achtergrond	3
2.2	Doel	4
2.3	Verantwoording	4
2.4	Normenkader	4
2.5	Accountantsproduct	5
2.6	Uitvoeren van specifiek overeengekomen werkzaamheden door de accountant van Stichting Afvalfonds Verpakkingen/Statiegeld Nederland.	6
2.7	Tijdslijnen en termijnen	6
3	Controlewerkzaamheden	7
3.1	Doelstelling en reikwijdte van de controle	7
3.2	Regelgeving	7
3.3	Toets- en aandachtspunten controle	7
3.4	Andere informatie	10
3.5	Materialiteit	10
3.6	Evaluatie uitkomsten werkzaamheden	11
4	Definities en begripsbepaling	12
5	Overige onderwerpen	12
5.1	Contact voor vragen of afstemming	12
1	Model verantwoording (declaratieformulier retail keten)	13
2	Model controleverklaring	14

1 Inleiding

Dit protocol ziet toe op de controle van het door retail ketens opgestelde declaratieformulier van gepleegde investeringen en bijkomende kosten in een statiegeldstelsel voor metalen drankverpakkingen met een inhoud van drie liter of minder door de accountants van die retail ketens. Deze verantwoording inclusief controleverklaring daarbij vormt de basis voor de declaratie van de gepleegde investeringen en bijkomende kosten bij Stichting Afvalfonds Verpakkingen, meer specifiek haar uitvoeringsorganisatie Stichting Uitvoeringsorganisatie Statiegeld (hierna: Statiegeld Nederland).

Dit controleprotocol is primair bestemd voor de accountant aan wie de opdracht wordt verstrekt om deze verantwoording te controleren. Dit controleprotocol is tevens relevant voor de opsteller van de verantwoording, die daarmee inzicht verkrijgt in de informatie benodigd voor het onderbouwen van de opgestelde verantwoording.

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de achtergrond, het doel van de opdracht, het normenkader, de wijze waarop de verantwoording eruit ziet en de relevante tijdslijnen. Hoofdstuk 3 gaat in op toetspunten van de controle, de materialiteit en de evaluatie van de controle-uitkomsten. In hoofdstuk 4 is een overzicht opgenomen van belangrijke definities en begrippen. Hoofdstuk 5 bespreekt een aantal overige, relevante onderwerpen. In de bijlagen zijn het model van de verantwoording en het model van de controleverklaring opgenomen.

2 Algemeen: uitgangspunten

2.1 Achtergrond

Op 30 april 2021 is het Besluit maatregelen metalen drankverpakkingen gepubliceerd². Op grond van dit besluit moeten producenten en importeurs vanaf 31 december 2022 (laatstelijk gewijzigd naar 1 april 2023) zorgdragen voor een landelijk dekkend statiegeldsysteem voor alle metalen drankverpakkingen³ met een inhoud van drie liter of minder. Het maatschappelijke doel van dit statiegeldsysteem is de vermindering van metalen drankverpakkingen in het zwerfafval. Stichting Afvalfonds Verpakkingen en Statiegeld Nederland geven namens de producenten en importeurs uitvoering aan de statiegeldregeling en zijn verantwoordelijk voor de coördinatie van de door retail ketens gepleegde investeringen en bijkomende kosten voortvloeiend uit de implementatie van het landelijk statiegeldstelsel voor eerdergenoemde metalen drankverpakkingen.

² <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-2fcf6941-01c6-4c0e-bc86-f50f4865408c/pdf>

³ De statiegeldregeling geldt voor metalen drankverpakkingen die alcoholhoudende en niet-alcoholhoudende dranken bevatten. Metalen drankverpakkingen die niet primair bedoeld zijn om inhoud te bewaren om te worden gedronken vallen niet onder de statiegeldregeling.

Het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL) en de Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI) hebben financiële afspraken gemaakt voor de implementatie van statiegeld op metalen drankverpakkingen. Daarbij is onder meer afgesproken dat de werkelijke investeringen en daaraan direct gerelateerde of daardoor veroorzaakte kosten⁴, onder voorwaarden, op basis van nacalculatie declarabel zijn bij Statiegeld Nederland. Als uitgangspunt geldt dat deze nalevingskosten kostenefficiënt en consumentvriendelijk zijn en toezien op de inname van metalen drankverpakking.

De informatie opgenomen in de declaratieformulieren en daarbij aangeleverde controleverklaringen worden uiteindelijk door een centrale accountantsorganisatie, aangesteld door Stichting Afvalfonds Verpakkingen / Statiegeld Nederland, beoordeeld en verzameld in een totaaloverzicht. Dat totaaloverzicht dient tot het verstrekken van inzicht aan Stichting Afvalfonds / Verpakkingen / Statiegeld Nederland ten aanzien van de samenstelling en omvang van de gedeclareerde kosten/investeringen. De declaratieformulieren, inclusief de daarbij aangeleverde controleverklaringen, dienen als basis voor de vergoeding die Stichting Afvalfonds Verpakkingen / Statiegeld Nederland aan de aanvrager zal verstrekken op basis van de ingediende en van een controleverklaring voorziene declaratieformulieren. De centrale accountantsorganisatie zorgt voor de algehele coördinatie en afstemming met de aanvragers, de accountants van deze aanvragers en met Stichting Afvalfonds Verpakkingen / Statiegeld Nederland. De vergoedingen mogen door de betreffende aanvragers gefactureerd worden aan Statiegeld Nederland (via info@statiegeldnederland.nl) nadat de centrale accountantsorganisatie daartoe schriftelijk toestemming heeft verleend, naar aanleiding van de uitgevoerde werkzaamheden en afstemming met Stichting Afvalfonds Verpakkingen / Statiegeld Nederland.

2.2 Doel

Dit controleprotocol heeft als doel om aanwijzingen te geven voor de accountant belast met de controle van de verantwoording.

2.3 Verantwoording

De verantwoording waarop de controlewerkzaamheden door de accountant uitgevoerd dienen te worden betreft het ingevulde declaratieformulier per retail keten, oftewel het *“Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]”*. Deze verantwoording per retail keten is een optelling van de declaratieformulieren per winkelpand en per distributiecentrum. Nadere aanwijzingen voor het opmaken van de verantwoording staan beschreven in het *Handboek bij het declaratieformulier “Investerings voor systeem statiegeld op blik” voortvloeiende uit het Besluit maatregelen metalen drankverpakkingen* (het normenkader).

2.4 Normenkader

Het declaratieformulier dient in overeenstemming met het *Handboek bij het declaratieformulier “Investerings voor systeem statiegeld op blik” voortvloeiende uit het Besluit maatregelen metalen drankverpakkingen een verantwoordingsprotocol* (hierna: Handboek declaratieformulier) te worden opgesteld.

⁴ Te denken valt aan de kosten voor inname (waaronder de kosten voor innamemachines en compacteermachines), retourlogistiek, distributie, telcentra en labels. Voor verdere uitleg wordt verwezen naar het Handboek declaratieformulier.

In het Handboek declaratieformulier zijn de voorschriften en uitgangspunten beschreven voor de verantwoording van investeringen en daaraan direct gerelateerde of daardoor veroorzaakte kosten in een statiegeldsysteem voor de inname van metalen drankverpakkingen met een inhoud van drie liter of minder. Dit handboek wordt door Statiegeld Nederland op aanvraag verstrekt aan retail ketens (zie paragraaf 5.1 voor contactgegevens), die voornemens zijn om een declaratie in te dienen uit hoofde van de in dit handboek beschreven regeling, en hun accountants. Het is niet toegestaan om dit handboek te delen met derden zonder voorafgaande toestemming verkregen van Statiegeld Nederland.

2.5 Accountantsproduct

Het “Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]” ziet toe op historische financiële informatie en wordt gecontroleerd door een accountant.

De accountant voert zijn controle uit in overeenstemming met het Nederlands recht, waaronder de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA), de geldende beroepsvoorschriften van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), de Nadere Voorschriften Controle en Overige Standaarden (NV COS, bij verwijzingen aangeduid met ‘Standaard’). De controle van het “Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]” is een opdracht die wordt uitgevoerd op basis van *Standaard 800 Controles van financiële overzichten die zijn opgesteld in overeenstemming met stelsels voor bijzondere doeleinden* en *Standaard 805 Bijzondere overwegingen - controles van enkel financieel overzicht en controles van specifieke elementen, rekeningen of posten van een financieel overzicht*.

Het doel van dit controleprotocol is niet om de aanpak van de controleopdracht voor te schrijven. De accountant is zelfstandig verantwoordelijk voor het uitvoeren van voldoende werkzaamheden ter verkrijging van voldoende en geschikte controle-informatie als basis voor zijn oordeel. De accountant betreft bij zijn controle onder andere de risicoanalyse, de administratieve organisatie (AO) en de interne controle (IC) van de retail keten en bepaalt op grond hiervan zelfstandig de door hem uit te voeren controlewerkzaamheden.

De uitkomsten van de controlewerkzaamheden worden gerapporteerd in de vorm van een controleverklaring. Door middel van deze controleverklaring wordt een redelijke mate van zekerheid gegeven.

In de controleverklaring wordt een paragraaf ter benadrukking opgenomen ten aanzien van de volgende aspecten:

- het “Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]” is opgesteld in overeenstemming met een stelsel voor bijzondere doeleinden en is derhalve mogelijk ongeschikt voor een ander doel;
- het “Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]” heeft een beperkte verspreidingskring en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Deze beperkte verspreidingskring bestaat uit het bestuur/de directie van de aanvrager en de centrale accountantsorganisatie benoemd in paragraaf 2.1. Stichting Afvalfonds Verpakkingen en Statiegeld Nederland zijn uitdrukkelijk geen gebruiker van het declaratieformulier en de bijbehorende controleverklaring.

De controleverklaring dient opgemaakt te worden op basis van het model opgenomen in bijlage 2.

2.6 Uitvoeren van specifiek overeengekomen werkzaamheden door de accountant van Stichting Afvalfonds Verpakkingen/Statiegeld Nederland.

De centrale accountantsorganisatie benoemd in paragraaf 2.1 kan, uit hoofde van haar rol en verantwoordelijkheden met betrekking tot het verzamelen en structureren van de informatie opgenomen in de aangeleverde declaratieformulieren en in overleg met Afvalfonds Verpakkingen / Statiegeld Nederland, besluiten om zelf specifiek overeengekomen werkzaamheden te willen uitvoeren ten aanzien van de door de aanvrager aangeleverde verantwoording inclusief de daarbij behorende Controleverklaring. Daarnaast kan Stichting Afvalfonds Verpakkingen en/of Statiegeld Nederland de centrale accountantsorganisatie verzoeken een review uit te voeren op de uitgevoerde accountantscontrole en aangeleverde controleverklaring. Het doel van een dergelijke review is om te beoordelen of op de controle van de accountant kan worden gesteund. De centrale accountantsorganisatie informeert de aanvrager en haar accountant over dit verzoek. De aanvrager en/of haar accountant verstrekken desgevraagd alle inlichtingen en bescheiden. De eventuele extra kosten van haar accountant in verband met de review komen ten laste van de aanvrager. Met het indienen van de verantwoording, bevestigt de aanvrager dat zij zich bewust is van de bepalingen opgenomen in deze paragraaf, toestemming geeft voor een eventuele review en daar aan mee zal werken, indien daartoe een verzoek wordt gedaan.

2.7 Tijdslijnen en termijnen

De eerste (verlengde) declaratieperiode loopt van 16 maart 2022 tot en met 31 december 2023. Voor opvolgende declaraties komt de declaratieperiode telkens overeen met het betreffende (volledige) kalenderjaar.

Declaraties, voorzien van een controleverklaring, worden ingediend bij de centrale accountants-organisatie die verantwoordelijk is voor de coördinatie en kunnen telkens vanaf de eerste dag na afloop van de betreffende declaratieperiode (dus vanaf 1 januari) ingediend worden. De declaraties die ingediend worden tijdens het eerste kwartaal na afloop van de betreffende declaratieperiode, worden in beginsel uitbetaald in de maand april van het jaar waarin de declaratie is ingediend. Oftewel, indien de declaratie over de eerste (verlengde) declaratieperiode wordt ingediend op of voor 31 maart 2024, dan vindt de uitbetaling van de declaratie dus in beginsel plaats in april 2024. Declaraties die later worden ingediend dan in het eerste kwartaal na afloop van de betreffende declaratieperiode, worden in beginsel uiterlijk 1 maand na indiening uitbetaald.

Na het indienen van de declaratie heeft de centrale accountantsorganisatie in beginsel één maand de tijd om eventuele vragen te stellen of (met Afvalfonds Verpakkingen / Statiegeld Nederland en de betreffende retailer af te stemmen) specifieke overeengekomen werkzaamheden uit te voeren naar aanleiding van de ingediende declaraties en controles daarvan, deze op te volgen en uiteindelijk de vergoeding definitief vast te stellen, eventueel in samenspraak met Stichting Afvalfonds Verpakkingen / Stichting Uitvoeringsorganisatie Statiegeld.

Indien geen sprake is van een goedkeurende controleverklaring, dan moet voorafgaande aan het indienen van de declaratie afstemming plaatsvinden met de vertegenwoordiger van Statiegeld Nederland toegelicht in het Handboek declaratieformulier.

3 Controlewerkzaamheden

3.1 Doelstelling en reikwijdte van de controle

De doelstelling van de controle uit te voeren door de accountant is als volgt:

- een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of het “Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]” als geheel vrij is van een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude of van fouten, om daarmee de accountant in staat te stellen een oordeel tot uitdrukking te brengen over de vraag of het “Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]” in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met het Handboek declaratieformulier;
- in overeenstemming met de bevindingen van de accountant te rapporteren over het “Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]” en te communiceren zoals door de Nederlandse Controlestandaarden wordt vereist.

De accountant wordt tevens verzocht een gewaarmerkte kopie van de verantwoording, waarbij de controleverklaring is afgegeven, op te nemen als bijlage bij de verklaring.

3.2 Regelgeving

Voor de controle zijn de beroepschriften voor accountants van toepassing, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA) en de relevante Nadere Voorschriften Controle en overige standaarden (NV COS). Voorts is het *Handboek bij het declaratieformulier “Investerings voor systeem statiegeld op blik” voortvloeiende uit het Besluit maatregelen metalen drankverpakkingen* en de daarin opgenomen afspraken, wet- en regelgeving van toepassing. Dit handboek wordt door Statiegeld Nederland op aanvraag verstrekt aan retail ketens, die voornemens zijn om een declaratie in te dienen uit hoofde van de in dit handboek beschreven regeling, en hun accountants. Het is niet toegestaan om dit handboek te delen met derden zonder voorafgaande toestemming verkregen van Statiegeld Nederland.

In paragraaf 3.3 zijn limitatief de voor de accountant geldende toets punten vanuit de regelgeving, zoals beschreven in paragraaf 3.1 van het Handboek declaratieformulier, opgenomen.

3.3 Toets- en aandachtspunten controle

De accountant hanteert dit controleprotocol als kader voor zijn werkzaamheden.

Het doel van dit controleprotocol is niet om de aanpak van de controleopdracht voor te schrijven. De accountant is zelfstandig verantwoordelijk voor het uitvoeren van voldoende werkzaamheden ter verkrijging van voldoende controle-informatie dat het “Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]” juist is.

De accountant neemt kennis van de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Hiervoor kan hij zich richten op de opzet, het bestaan en de eventuele werking van de administratieve organisatie en de interne controle (AO/IC) rondom de totstandkoming van de verantwoording en het plegen van investeringen en daarmee samenhangende kosten, indien en voor zover hij verwacht te kunnen steunen op een effectieve werking van de AO/IC. Het “Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]” dient uiteindelijk als basis voor de vergoeding die de aanvrager ontvangt voor de investeringen en bijbehorende kosten die zij heeft gepleegd met betrekking tot de inname van metalen drankverpakking.

In de veronderstelling dat de aanvrager gebaat is bij een zo hoog mogelijke vergoeding en dus bij een zo hoog mogelijke verantwoording van gepleegde investeringen, zal de controle van de verantwoording toezien op:

- naleving van de vereisten die gesteld worden aan de administratie, zoals toegelicht in hoofdstuk 7 van het Handboek declaratieformulier;
- aansluiting van de verantwoorde investeringen en kosten met de (financiële) administratie;
- de juistheid van de verantwoorde investeringen en kosten;
 - investeringen en/of kosten zijn voor alle winkels en distributiecentra (ten aanzien waarvan investeringen en/of kosten worden verantwoord) per winkel en distributiecentrum vastgelegd in de daartoe verplichte formulieren (zie bijlagen 2 en 3 van het Handboek declaratieformulier);
 - de informatie opgenomen in de bij de aanvrager intern beschikbare declaratieformulieren per winkelpand en per distributiecentrum (zie bijlagen 2 en 3 van het Handboek declaratieformulier) tellen, tezamen met de informatie dat betrekking heeft op de centrale organisatie van de retail keten, gezamenlijk op tot de informatie opgenomen in het “Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]” (zijnde het object van onderzoek);
 - investeringen en kosten zijn daadwerkelijk gemaakt en verantwoord conform de bepalingen opgenomen in het Handboek declaratieformulier;
 - de juiste afgrenzing van de verantwoorde investeringen en kosten, zodat deze investeringen en kosten zijn toegerekend aan de verslaggevingsperiode waarop ze betrekking hebben (met name voor wat betreft de bepalingen vastgelegd in paragrafen 4.1 tot en met 4.4 van het Handboek declaratieformulier);
 - de juiste waardering van de investeringen en kosten, zodat deze investeringen en kosten in overeenstemming met de grondslagen en bepalingen zoals vastgelegd in het Handboek declaratieformulier (name in paragrafen 4.5 tot en met 4.8);
 - de redelijkheid van gehanteerde veronderstellingen bij het toepassen van schattingen, bijvoorbeeld ten aanzien van het toerekenen van investeringen en kosten aan statiegeld metalen drankverpakking;
 - het juist en volledig toepassen van gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen bij het toepassen van schattingen zoals vastgelegd in het Handboek declaratieformulier;
 - het vaststellen dat de retail keten afstemming heeft gezocht met en toestemming heeft gekregen van Stichting Afvalfonds of Statiegeld Nederland ten aanzien van investeringen en/of kosten waarvoor het niet duidelijk is of deze al dan niet declarabel zijn (in overeenstemming met paragraaf 4.9 van het Handboek declaratieformulier) en de investeringen en/of kosten die toezien op de categorie *Bestaande winkel zonder RVM - Plaatsing eerste RVM* (in overeenstemming met hoofdstuk 6 van het Handboek declaratieformulier);
 - het toepassen van een bestendige en consistente gedragslijn ten aanzien van het verantwoorden van investeringen en kosten binnen de gehele retail keten;
- het in de verantwoording van de investeringen en kosten juist en volledig meewegen van rechten, verplichtingen en baten voortvloeiende uit deze investeringen en kosten (bijvoorbeeld: vergoedingen van derden die voortvloeien uit de gepleegde investeringen en kosten dienen in mindering te worden gebracht op de in het declaratieformulier opgenomen investeringen en bijbehorende kosten);
- het juist en volledig presenteren en toelichten van de investeringen en kosten.

Van de accountant die betrokken is bij de controle van het “Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]” wordt voorts verwacht dat hij risico’s op een afwijking van materieel belang identificeert, ingeschat en opvolgt in overeenstemming met de Standaarden. Omstandigheden en risicofactoren relevant voor de uitvoering van deze controle betreffen onder meer:

- Het juist en volledig definiëren van de retail keten (en van de gehele groep van ondernemingen die tot deze retail keten behoren);
- Juist matchen en waarderen van investeringen en kosten in de verantwoordingsperiode waarvan de constructie zich over meer dan één verslagperiode uitstrekt⁵.
- Toerekenen van gemengde kosten/investeringen (die deels toezien op metalen drankverpakking).
- Vervangen en desinvesteren van bestaande activa en het verantwoorden van boekresultaten en inruilbedragen als gevolg van deze vervangingen en desinvesteringen.
- Aanpassingen interne (IT)-systemen: vermenging met kosten voor (verbeteren van) datamanagement en aanpassing van financiële systemen.
- Frauderisicofactoren, bijvoorbeeld voortvloeiende uit ongebruikelijke of onverwachte verbanden, transacties met verbonden partijen, het niet volledig corrigeren van opbrengsten verkregen van andere partijen ten behoeve van de gedeclareerde investeringen of het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management.
- Verantwoorden van investeringen voor RVMs⁶ die volgens het normenkader niet geschikt zijn voor de inname van metalen drankverpakking (zie paragraaf 5.3.1, *Bestaande winkel – Vervanging RVMs niet geschikt voor blik en/of storingsgevoelige RVMs*, van het Handboek declaratieformulier).
- Van de accountant wordt verwacht dat hij risico gerichte cijferanalyses uitvoert gericht op het identificeren van verantwoorde bedragen:
 - waarbij mogelijk sprake is van een hogere waarschijnlijkheid en orde van grootte in relatie tot het ontstaan van een afwijking van materieel belang;
 - die op basis van hun aard en omvang niet representatief zijn voor de populatie van verantwoorde investeringen/kosten per categorie van het declaratieformulier als geheel.

Een voorbeeld van een dergelijke risico gerichte cijferanalyse ziet toe op het vergelijken van verantwoorde investeringen/kosten per categorie van het declaratieformulier, per winkel of per distributiecentrum en ten opzichte van het totaal per categorie. Op die manier kunnen bijvoorbeeld bouwkundige aanpassingen voor extra RVMs, extra back-end etc. worden geïdentificeerd waarvan het totaal gedeclareerde bedrag van een betreffende winkel of DC significant hoger is dan het gemiddelde gedeclareerde bedrag per winkel of DC (op basis van het totaal verantwoorde bedrag van alle winkels/DC’s gedeeld door het aantal winkels of DC’s) en daarmee niet representatief voor de populatie van verantwoorde investeringen/kosten.

Deze lijst met omstandigheden en risicofactoren is niet limitatief. Van de accountant wordt verwacht dat hij in overeenstemming met de Standaarden zelf risico-inschattingswerkzaamheden opzet en uitvoert om controle-informatie te verkrijgen die een geschikte basis biedt voor:

- de identificatie en inschatting van risico’s op een afwijking van materieel belang als gevolg van fouten of fraude, op het niveau van het “Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]” en beweringen; en
- de opzet van verdere controlewerkzaamheden in overeenstemming met de Standaarden.

⁵ Bijvoorbeeld: een aannemer is betrokken bij de verbouwing van het deel van de winkel waar een extra RVM of extra back-end wordt geplaatst, beschouwt deze opdracht als een onderhanden project en stuurt periodiek termijnfacturen. Het verantwoorden van investeringen/kosten dient in dat geval plaats te vinden op het moment dat de verbouwing is afgerond. Het is niet toegestaan om investeringen/kosten te verantwoorden op basis van de geregistreerde termijnfacturen of op basis van de ingeschatte voortgang van de verbouwing.

⁶ Zie hoofdstuk 9 van het Handboek declaratieformulier voor definities en begripsbepaling.

Rekening houdende met de veronderstelling dat de accountant ook betrokken is bij de controle van de jaarrekening (over het boekjaar of de boekjaren die samenvallen met de periode waar de verantwoorde investeringen en bijbehorende kosten op toezien) van de aanvrager, kan er bij de uitvoering van de opdracht gebruik gemaakt worden van controle-informatie die reeds is verkregen bij de controle van de jaarrekening, mits die controle-informatie relevant is in relatie tot de doelstelling zoals beschreven in dit protocol. De accountant moet overwegen of hij aanvullende (controle)informatie dient te verkrijgen zodanig dat de in totaal verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor zijn oordeel.

Het wordt aan de accountant overgelaten op welke wijze hij zijn verdere controleaanpak inricht, hoe hij zijn controlewerkzaamheden uitvoert en hoe hij op grond daarvan voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgt.

3.4 Andere informatie

In het Declaratieformulier is andere dan financiële informatie opgenomen. Deze andere informatie bestaat uit:

- De met de investeringen en kosten verband houdende aantallen RVMs, backend systemen en vergelijkbare onderdelen van statiegeld inname systemen.
- De bestuursverklaring die toeziet op een aantal specifieke onderwerpen toegelicht in hoofdstuk 5 van het Handboek declaratieformulier.

Gegeven de aard van deze informatie, wordt van de accountant verwacht dat hij deze informatie, ten aanzien van aard van de uit te voeren werkzaamheden en diepgang daarvan, toetst overeenkomstig de vereisten opgenomen in Standaard 720 “De verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot andere informatie”.

3.5 Materialiteit

Voor de uitvoering van deze opdracht wordt een goedkeuringsmaterialiteit van 2% van de totaal verantwoorde investeringen en kosten gehanteerd, zoals blijkt uit het bedrag opgenomen onder “Totaal gedeclareerde investeringen/kosten” in het *Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]*. Voorts wordt een grenswaarde bepaald waar boven afwijkingen niet als duidelijk triviaal kunnen worden beschouwd (triviale materialiteitsgrens), deze grenswaarde bedraagt 5% van de goedkeuringsmaterialiteit. De materialiteit wordt herzien wanneer de accountant tijdens de controle kennis heeft gekregen van informatie op grond waarvan hij initieel een andere materialiteit zou hebben bepaald.

Voor het “Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]” geldt dat de controle zodanig behoort te worden ingepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het “Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]” geen afwijkingen (fouten) en/of onzekerheden van materiaal belang bevat (waarbij de normen voor invulling van het declaratieformulier zijn vastgelegd in het Handboek declaratieformulier).

Onder het begrip redelijke mate van zekerheid wordt verstaan dat de controle met een betrouwbaarheid van 95% en een nauwkeurigheid van 98% moet worden uitgevoerd. Dit betekent dat de controle zodanig moet worden gepland en uitgevoerd dat met een betrouwbaarheid van 95% kan worden vastgesteld dat niet meer dan 2% van de totaal verantwoorde investeringen en kosten niet in overeenstemming is met het normenkader zoals vastgelegd in het Handboek declaratieformulier.

3.6 Evaluatie uitkomsten werkzaamheden

Van een fout in de verantwoording is sprake als naar aanleiding van de uitgevoerde controle is gebleken dat een (gedeelte van) de investeringen of daarmee samenhangende kosten niet in overeenstemming is met het normenkader. Een fout is voorts kwantificeerbaar. Van een onzekerheid in de controle is sprake als er geen voldoende en geschikte (controle-) informatie is verkregen om de verantwoorde investeringen of daarmee samenhangende kosten als goed of fout aan te merken, kortom: als vanuit het controleperspectief onzekerheid bestaat over het wel of niet voldoen aan het normenkader.

De aard van het oordeel van de accountant wordt bepaald op basis van onderstaande tabel:

Tabel 1: Goedkeuringstolerantie bij controleverklaring⁷

Soort controleverklaring	Goedkeurend	Met beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Impact van ontdekte/ ongecorrigeerde fouten in de verantwoording en onzekerheden in de controle in percentage van de verantwoorde investeringen en kosten	Gezamenlijke impact < 2%	Gezamenlijke impact ≥ 2%- < 4%	N.v.t.	Gezamenlijke impact ≥ 4%
Ingeschatte impact van niet ontdekte fouten in percentage van de verantwoorde investeringen en kosten			Gezamenlijke impact ≥ 4%	
Impact van onzekerheden in de controle in percentage van de verantwoorde investeringen en kosten	N.v.t.	N.v.t.		N.v.t.

De in de tabel beschreven goedkeuringstoleranties dienen telkens bepaald te worden op basis van de totaal verantwoorde investeringen en kosten, zoals blijkt uit het bedrag opgenomen onder “Totaal gedeclareerde investeringen/kosten” in het “Declaratieformulier CBL lid Retail keten [Naam retail keten]” en zijn dus feitelijk af te leiden uit de grondslag die gebruikt is voor het bepalen van de goedkeuringsmaterialiteit zoals toegelicht in paragraaf 3.5.

⁷ De categorie “Ingeschatte impact van niet ontdekte fouten in percentage van de verantwoorde investeringen en kosten” is toegevoegd aan de tabel om duidelijk te maken dat de controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat niet alle materiële fouten worden ontdekt naar aanleiding van de controle. Bij het evalueren van fouten en onzekerheden moet adequaat rekening worden gehouden met deze omstandigheid.

Bij het evalueren van fouten of onzekerheden dienen alle afwijkingen met een impact hoger dan de triviale materialiteitsgrens in ogenschouw te worden genomen en dienen zowel kwantitatieve als kwalitatieve aspecten te worden meegenomen in de evaluatie en oordeelsvorming. Bij deze evaluatie wegen fouten zwaarder dan onzekerheden.

Een goedkeurende controleverklaring impliceert dat gegeven de in paragraaf 3.5 genoemde betrouwbaarheid in het declaratieformulier geen afwijkingen en onjuistheden en in de controle geen onzekerheden voorkomen met een belang dat groter is dan de voorgeschreven tolerantie. Stichting Afvalfonds Verpakkingen en Statiegeld Nederland verwachten in beginsel dat de geconstateerde fouten door de aanvrager worden gecorrigeerd in de definitieve versie van de verantwoording.

4 Definities en begripsbepaling

Voor een overzicht van definities en begrippen relevant voor het opmaken van de verantwoording, wordt verwezen naar het Handboek declaratieformulier. Aanvullende definities en begrippen relevant voor het controleren van de verantwoording worden hieronder nader toegelicht:

- Centrale accountantsorganisatie: De accountantsorganisatie betrokken bij de coördinatie en totstandkoming van een totaaloverzicht van de gedeclareerde bedragen uit hoofde van de “Investerings voor systeem statiegeld op blik” voortvloeiende uit het Besluit maatregelen metalen drankverpakkingen. Met accountantsorganisatie wordt bedoeld: de onderneming of instelling waarin registeraccountants of account-administratieconsulenten (zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep) werkzaam zijn die bedrijfsmatig controles verrichten, dan wel een organisatie waarin zodanige ondernemingen of instellingen met elkaar zijn verbonden.
- Controleprotocol: Het onderhavige protocol genaamd *Controleprotocol bij het declaratieformulier “Investerings voor systeem statiegeld op blik” voortvloeiende uit het Besluit maatregelen metalen drankverpakkingen*.
- Controleverklaring: De controleverklaring opgenomen in bijlage 2 van dit controleprotocol betreft een controleverklaring met een redelijke mate van zekerheid volgens *Standaard 800 Controles van financiële overzichten die zijn opgesteld in overeenstemming met stelsels voor bijzondere doeleinden* en *Standaard 805 Bijzondere overwegingen - controles van enkel financieel overzicht en controles van specifieke elementen, rekeningen of posten van een financieel overzicht*.
- Accountant: Hierbij wordt bedoeld op de aangestelde registeraccountant of accountant-administratieconsulent als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep.

5 Overige onderwerpen

5.1 Contact voor vragen of afstemming

Mocht u gedurende het uitvoeren van de controlewerkzaamheden vragen hebben, dan kunt u zich wenden tot Jeroen Kluiters, per e-mail via jeroenkluiters@afvalfondsverpakkingen.nl (vertegenwoordiger van Statiegeld Nederland). Ook voor het opvragen van het Handboek declaratieformulier kunt u zich wenden tot deze contactpersoon.

Bijlagen

1 Model verantwoording (declaratieformulier retail keten)

Voor het model van de verantwoording wordt verwezen naar Bijlage 1 van het *Handboek bij het declaratieformulier “Investerings voor systeem statiegeld op blik” voortvloeiende uit het Besluit maatregelen metalen drankverpakkingen*.

2 Model controleverklaring

Zie volgende pagina's.

De accountant rapporteert over zijn controlewerkzaamheden via het model voor de controleverklaring zoals opgenomen in bijlage 2. De accountant stelt vast of de modelverklaring voor wat betreft de algemene tekst in overeenstemming is met de meest recente voorbeeldverklaring op de website van de NBA. Indien de algemene tekst afwijkt van deze voorbeeldverklaring, neemt de accountant de algemene tekst over zoals vermeld op de website van de NBA. Indien de strekking van de verklaring van de accountant niet-goedkeurend is, dan past hij zijn verklaring aan conform de betreffende voorbeeldverklaring op de website van de NBA.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Opdrachtgever (aanvrager)

Verklaring over de in het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik opgenomen historische financiële informatie

Ons oordeel

Wij hebben de historische financiële informatie zoals opgenomen in het bijgesloten, door ons gewaarmerkte Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik over de periode van 16 maart 2022 tot en met 31 december 2023⁸ van [Naam retail keten] te [((statutaire) vestigingsplaats)] gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de historische financiële informatie zoals opgenomen in het Declaratieformulier van [Naam retail keten] over de periode van 16 maart 2022 tot en met 31 december 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met het Handboek bij het declaratieformulier “Investerings voor systeem statiegeld op blik” voortvloeiende uit het Besluit maatregelen metalen drankverpakkingen” (hierna: het Handboek declaratieformulier).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol bij het declaratieformulier “Investerings voor systeem statiegeld op blik” vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de in het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik opgenomen historische financiële informatie'.

Wij zijn onafhankelijk van [Naam retail keten] zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

⁸ Voor het eerste jaar geldt deze periode. Voor opvolgende jaren geldt het betreffende kalenderjaar.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op de toelichting van het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. Het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik is opgesteld voor [Naam retail keten] en [centrale accountantsorganisatie betrokken bij coördinatie] met als doel [Naam retail keten] in staat te stellen te voldoen aan de vereisten genoemd in het Handboek declaratieformulier. Hierdoor is het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor [Naam retail keten] en [centrale accountantsorganisatie betrokken bij coördinatie] en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik opgenomen andere informatie

Het declaratieformulier omvat andere informatie, naast de historische financiële informatie en onze controleverklaring daarbij, die bestaat uit:

- de met de investeringen en kosten verband houdende aantallen;
- de bestuursverklaring die toeziet op een aantal specifieke onderwerpen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie verenigbaar is met de historische financiële informatie opgenomen in het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de historische financiële informatie opgenomen in het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met het Handboek declaratieformulier.

Beschrijving van de verantwoordelijkheden met betrekking tot de in het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik opgenomen historische financiële informatie

Verantwoordelijkheden van het bestuur {indien van toepassing: en de raad van commissarissen} voor de in het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik opgenomen historische financiële informatie
Het bestuur⁹ is verantwoordelijk voor het opstellen van het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik in overeenstemming met het Handboek declaratieformulier. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.¹⁰

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de in het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik opgenomen historische financiële informatie

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol bij het declaratieformulier “Investerings voor systeem statiegeld op blik” voortvloeiende uit het Besluit maatregelen metalen drankverpakkingen, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de in het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik opgenomen historische financiële informatie afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

⁹ Naargelang de situatie aan te passen, bijvoorbeeld 'De directie'.

¹⁰ Zo nodig aan te passen, bijvoorbeeld als een raad van commissarissen of soortgelijk orgaan een andere benaming heeft of ontbreekt, of als de cliënt een andere rechtsvorm dan vennootschap heeft.

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit¹¹;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik staan;
- het evalueren of de in het Declaratieformulier Investerings voor systeem statiegeld op blik opgenomen historische financiële informatie de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

[Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.]¹²

Wij communiceren met de met governance belaste personen¹³ onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Plaats en datum,

... (naam accountantspraktijk)

... (naam accountant)

¹¹ Naargelang de situatie aan te passen: stichting, vereniging, fonds, enz.

¹² Deze passage kan vervallen wanneer geen sprake is van een groepscontrole zoals gedefinieerd in Standaard 600.

Indien geen sprake is van een 'groep' zoals bedoeld in Titel 9 Boek 2BW of EU-IFRS kan gekozen worden voor een meer passende omschrijving. Bijvoorbeeld:

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de controle van de financiële informatie van onderdelen of activiteiten die in de jaarrekening moet worden opgenomen. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor deze onderdelen of activiteiten. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de onderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de onderdelen of activiteiten geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

¹³ Wanneer een raad van commissarissen of soortgelijk orgaan ontbreekt, is het mogelijk dat een vervangend orgaan een rol speelt bij communicatie over planning en bevindingen van de controle. De passage is te wijzigen om de juiste benaming van het vervangend orgaan te hanteren.